

investerum

HOME OF VALUE INVESTING

The Rise of Capitalism & Mr Market

"Var och en har rätt att äga egendom, både enskilt och tillsammans med andra.

Ingen får godtyckligt fräntas sin egendom". En del av FN:s deklaration om mänskliga rättigheter.

Kapitalismen är det mest avancerade ekonomiska system som skapats och man kan se spår och idéer redan innan Kristus kring olika former av kapitalism. De moderna grunderna skapades ca år 1000–1800. Tanken är bla. att skapa pengar som genererar pengar, ränta på ränta. Man kan se att genom århundradena har ledarna oavsett religion eller land satt förbud eller olika begränsningar kring ränta. Ofta berodde nog detta på att dom var rädda att tappa makten.

Några karaktäriserande egenskaper hos kapitalismen som ekonomiskt system är konkurrens, risktagande, marknadsprissättning, kapitalackumulering, privat egendom, äganderätt, frivilligt utbyte och förvärvsarbete. Ofta sägs därför avtalsfriheten i kombination med äganderätten utgöra en grund för kapitalism.

Amsterdam var det finansiella centrumet i världen tills industrialismen startade. Industrialismen medförde att en global ekonomi växte fram och finansiella intuitioner blev privata, de tidigare makthavarna (kungar och kyrkan) började tappa makten.

I Antwerpen startade man på 1600 talet The Bourse, "Börsen" som blev symbolen för kapitalismen. Det var The Dutch East India Company, or the Vereenigde Oost-Indische Compagnie, det första multinationella företaget som startade The Bourse. Investerare och spekulanter kunde handla reglerat med värdepapper med varandra och man kunde passivt investera utan att delta själv i verksamheten. Innan så bytte man mest råvaror eller olika hantverk med varandra! Affärsmän, sjömän, upptäckresande, etc. behövde ofta finansiering och börsen var ett modernt sätt att lösa dessa problem. Emissioner möjliggjorde spridningen av risker och utdelningar över en pool av investerare. Skulle något gå fel på till exempel en resa till Asien, mildrades risken och spreds i poolen av alla investerare och investerarna drabbades bara av en bråkdel av den totala kostnaden för resan.

Mr Market på Börsen

Marknaden / börserna kallar vi value investor för Mr Market som är bipolär, manodepressiv och är han det fortfarande? Jo det kan du skriva upp!

Det är mycket obegåvat att tro att du som är en del av marknaden ska kunna förutspå saker bättre än marknaden när du själv är en del av den, det är som att jaga sin egen skugga. Varför tar de flesta ej till sig detta? Man är kortsiktigt girig för att man har bråttom att bli rik. Om du gör rätt så blir du rikare och rikare på sikt, men om du i stället spekulerar och gissar (som slutar med pannkaka för eller senare) är som du sitter på en tidsinställd bomb.

Det är inte så att det aldrig fungerar att spekulera, det går att bli mycket rik på spekulation **ett tag**, två exempel på detta är: Eike Batista var den 7 rikaste personen på jorden 2012 och han var då god för ca 350 miljarder sek. Han påstod ofta att han skulle bli den rikaste manen på jorden och han hånade ofta Warren Buffett! Buffetts svar var, **det är svårt att lära en ung hund en gammals tricks**. Två år senare år 2014 var han god för minus 10 miljarder! Så var den sagan slut. Han fick också fängelse för insidertrading, penningtvätt och korruption. Sedan 2014 har Warren Buffetts förmögenhet ökat med ca 300%, hundratals miljarder och han sitter ej i fängelse.

Det andra exemplet på rikedom genom spekulation är: den 17 mars år 2000 så stod Inktomi's (konkurrent till Google etc.) aktie i ca 230 dollar, sedan börsintroduktion 1998 hade aktien stigit i pris ca 1900%. Då kan man fråga sig vad är det som har hänt i bolagets ekonomi som var så fantastiskt att aktien blivit så värdefull? Bolaget hade intäkter på ca 300 miljoner sek i det fjärde kvartalet år 1999. Mer än för hela året 1998. Om dom skulle ha denna omsättningstillväxt i 5 år så skulle bolaget ha ca 5 miljarder i intäkt per månad. Men i denna vilda kärleksaffär med Mr Market så missade Mr Market att bolaget förlorade massor med pengar varje år sedan start. På våren år 2002 så var bolagets börsvärde ca 250 miljarder sek. Men sedan fick Mr Market en kraftig depression den 30 sept. 2002. Bolagets aktie hamnade på ca 2.5 sek, En minskning med 99%, motsvaranden en börsvärdering på ca 400 miljoner. Hade bolagets intäkter tagit slut? Vad hade då förändrats? Jo bara Mr Markets humör. Det hjälpte ej att bolagets grundare var en Berkeley professorer, Universitetet har vunnit 107 Nobelpris, 9 Wolfpris, 13 Fieldsmedaljer, 23 Turingpris, 45 MacArthur Fellowships, 20 Oscars och 14 Pulitzerpris m.m. Inget av detta hjälpte. Sedan så köpte Yahoo ut bolaget från New York-börsen, dom gjorde ett klipp!

När det gäller det mesta i livet så söker man gärna råd från de bästa i teorin, men för det mesta så tar folk råd från media, djungeltrumman, polare, etc. Det är lätt att säga till dig att strunta i att spekulera, det svåra blir att du ska följa det rådet. Och om du ska spekulera se då till att begränsa summan som du spekulerar med och se till att ha dom 100% åtskilda från din långsiktiga investeringsplan. Du ska vara långsiktigt girig ej kortsiktigt girig.

Skulle du ta råd från Mr Market om det gäller en viktig operation, när du hyr en pilot, bygger ett flygplan, mediciner, kärnkraft etc. Varför slarvar så många med sina pengar och tar råd från en tokig marknad/media? Som samma dag säger köp, sälj, ligg kvar, räntan ska upp, ned osv. Varför ska du följa en Bipolär marknad? Vad är det som gör dig så rik på att lyssna på Mr Market? Varför ska du ska smittas? Varför ska du bli rädd när bra bolags aktier blir billigare! Blir du det när priset går ned på dina favorit produkter och tjänster?

Money manager

Även en typisk Money manager har ofta inget val än att härma alla andra omedvetet eller medvetet. Här är några fakta som hämmar en förvaltare, etc.

1. Om du har massa miljarder under förvaltning så dras man till dom största synliga bolagen för att fylla upp sina portföljer. Man köper mycket av många överprisade bolag och i mediokra bolag.
2. De flesta fondförvaltare köper mer och mera när det flödar in nya pengar från kunderna under en högkonjunktur när marknaderna stiger och värdepapper är dyrare.
3. När det går ned så vill kunderna inte köpa i stället ta ut pengar när värdepapperna är billiga!
4. De flesta förvaltare får bonusar för att slå marknaden, så de flesta blir besatta att följa något index, kommer det ett nytt bolag in på börserna så köper 1000tals förvaltare deras andelar så dom ej ser dåliga ut, även om bolaget går som i exemplet ovan om Inktomi.
5. De flesta är också begränsade att var inom något område, småbolag, storbolag, Europa, etc.

Gör som Warren Buffett

Ta kontroll över dina egna känslor och var rationell som Warren Buffett, ha en "for Life investment plan" och strunta i Mr Markets humörsvingningar och tokigheter. Så gör lemonad när Mr Market ger dig citroner. Sluta imitera vad finansiella institutioner, media, myndigheter och Mr Market känner och gör. Känslor går över, sov på saken och gör som de varaktigt bästa gör, följ inte dom som lever på tur, och lyssnar på spådomar. Det handlar om att kunna kontrollera det som går att kontrollera. Det går ej att kontrollera vad marknaden ska göra, nu, i morgon, nästa vecka, om 1månad eller i år på kort sikt. Det du ska göra är att vara en riktig value investor och kontrollera dig själv, håll ner kostnader istället för att hoppa hit och dit, var lugn. Sluta kolla var dag och var timme hur det går för dina aktier, och oroa dig inte för om du har slagit x index? Ringer du din fastighetsmäklare varje dag eller flera gånger om dagen och frågar hur värdet är? Om det då hade gått ned eller upp skulle du göra som alla andra? Se till att skatter är så låga det går, håll dina förväntningar rimliga, sluta leva i en fantasivärld med gissningar. Du kan kontrollera många risker och sänka dom. En av alla risker är att köpa dyrt som de flesta gör för man köper mest när det går upp/ blir dyrare. Ju mer aktier faller och ju mera du stadigt köper när det går ned så kommer du tjäna mera i slutändan. Och var delägare i en fokuserad portfölj/fond av mycket ekonomiskt framgångsrika företag.

Vad jag vet så står det inte på någon miljardärs gravsten, **jag slog marknaden!** När en undersökning gjordes i Floridas rikaste område av pensionärer. Så löd frågan, har ni slagit marknaden under er livstid? Några sa JA, några sa Nej, de flesta hade ingen aning, och en man sa vem bryr sig vad ett index/Mr Market eller vad alla andra gör! Det enda jag vet är att jag är så rik att jag kan leva här i en av världens rikaste område! **Kan det vara ett bättre svar?!**

Förmågan att anpassa sig och ändra sig är intelligens. Så du måste vara villig att ge upp det du är för att få det du vill och sluta göra som alla andra. Vägra att Mr Market är din Master gör honom till din betjänt i stället. Förpliktiga dig att vara en value investor! [Ladda ned ett sparavtal](#). Signa det och se till att vara en disciplinerad value investor och du kommer närmare kapitalismen himmel, den som har mest tillgångar med sig till överheten blir insläppt i himmelen och vinner.

Vishet är inte en produkt från skolan, det är ett livslångt försök att få det. Citat Albert Einstein.

Vänliga hälsningar,

Joakim Huth

j.huth@investerum.se

Ordförande i Investeringskommittén

I [Investerums owners manual](#) får du mer information om oss, våra förvaltningsprinciper och våra tjänster.

Riskinformation

Innehållet i mejlet ska inte tolkas som råd, erbjudande eller rekommendation att köpa någon produkt eller tjänst. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. En investering i värdepapper/fonder kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka det investerade kapitalet. För mer information om risker, se investerum.se.

Kontor

Investerum AB
Karlavägen 108
115 26 Stockholm
Tel: 08 522 98 400 | Fax:
08-611 04 08
E-post: info@investerum.se

www.investerum.se

© Investerum 2022

Signatory of:

